

Rady nadzorcze oraz odpowiedzialność organów – najważniejsze zmiany w 2022 r.

INFORMACJE OGÓLNE

*Zmiany wejdą w życie
13 października
2022 r.*

W październiku 2022 r. wejdą w życie uchwalone niedawno zmiany Kodeksu spółek handlowych dotyczące m. in. funkcjonowania rad nadzorczych oraz zasad odpowiedzialności członków organów spółek handlowych. Celem wprowadzonych zmian jest **złagodzenie odpowiedzialności członków organów (przede wszystkim – zarządów)** za podejmowane decyzje biznesowe oraz **wzmocnienie pozycji rad nadzorczych**. Nowelizacja uporządkowała również wymogi dotyczące protokołów posiedzeń zarządów i rad nadzorczych.

Kogo dotyczą zmiany?

Zmiany dotyczą **wszystkich spółek kapitałowych** tj. spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, zwykłych spółek akcyjnych, a także prostych spółek akcyjnych.

Co się zmieni?

- rady nadzorcze otrzymają nowe uprawnienia kontrolne, które generalnie wzmocnią ich pozycję i zwiększą autonomię;
- niektóre nowe uprawnienia rad nadzorczych będą mogły zostać rozszerzone, ograniczone lub wyłączone w umowach spółek lub statutach;
- obowiązki rad nadzorczych w zakresie sprawozdawczości oraz współpracy z biegłymi zostaną rozszerzone;
- zasady odpowiedzialności członków organów spółek (w praktyce będzie to dotyczyć głównie zarządów) zostaną zmodyfikowane poprzez wprowadzenie kategorii „uzasadnionego ryzyka gospodarczego”;
- uregulowane zostaną wymogi dotyczące protokołowania posiedzeń i uchwał zarządów i rad nadzorczych.

RADY NADZORCZE – NOWE UPRAWNIENIA

Nowe
uprawnienia rady
nadzorczej mają
na celu
wzmocnienie jej
pozycji.

Uprawnienie rady do wyznaczenia doradcy

Rada nadzorcza **spółki akcyjnej** będzie miała prawo do zaangażowania doradcy w celu zbadania na koszt spółki określonej sprawy dotyczącej jej działalności lub majątku i będzie mogła samodzielnie (z pominięciem zarządu) zawrzeć umowę pomiędzy spółką a doradcą.

Spółka akcyjna

Uprawnienie ustawowe, może zostać wyłączone lub ograniczone w statucie spółki. W szczególności, możliwe jest ograniczenie uprawnienia poprzez określenie maksymalnego kosztu wynagrodzenia doradców, który spółka może ponieść w trakcie danego roku obrotowego.

Sp. z o.o.

Uprawnienie może zostać przyznane radzie nadzorczej w umowie spółki.

Uprawnienie rady do otrzymywania od zarządu – z jego inicjatywy i bez odrębnego żądania ze strony rady – informacji dotyczących spółki

Zarząd **spółki akcyjnej** będzie zobowiązany do zapewnienia radzie – **z własnej inicjatywy** i bez dodatkowego wezwania ze strony rady – dostępu do bieżących i kluczowych informacji odnoszących się do spółki. W szczególności informacji o istotnych transakcjach, sytuacji spółki, postępowaniach w realizacji wyznaczonych kierunków rozwoju lub zmianie sytuacji spółki.

Informacje powinny być przekazane na bieżąco tj. na każdym posiedzeniu rady nadzorczej (chyba że sama rada postanowi inaczej) lub bezpośrednio po wystąpieniu określonego zdarzenia.

Spółka akcyjna

Uprawnienie ustawowe, może zostać wyłączone lub ograniczone w statucie spółki.

Sp. z o.o.

Regulacja nie dotyczy sp. z o.o. nie wyklucza to jednak wprowadzenia analogicznych obowiązków w umowie spółki.

Uprawnienie rady do kontroli transakcji

Zarząd **spółki akcyjnej** będzie zobowiązany do uzyskania zgody rady nadzorczej na zawarcie przez spółkę transakcji z jej spółką dominującą, zależną lub powiązaną, jeśli wartość łączna tej transakcji i pozostałych zawartych z tą samą spółką w okresie roku obrotowego przekracza 10 % sumy aktywów.

Spółka akcyjna

Uprawnienie może zostać wyłączone w statucie spółki. Wymóg uzyskania zgody rady nie znajdzie zastosowania do spółek publicznych oraz spółek należących do holdingu.

Sp. z o.o.

Brak analogicznego wymogu w przypadku w sp. z o.o.

Uprawnienie rady do tworzenia komitetów

Rady nadzorcze **spółek akcyjnych oraz sp. z o.o.** będą uprawnione do powołania spośród swoich członków komitetów do pełnienia określonych czynności nadzorczych. Funkcjonować mogą m.in. komitety audytu, komitety ds. technologii produkcji oraz komitety ds. spółek zależnych.

Właściciele mogą
wyłączyć lub
ograniczyć
niektóre
rozwiązania
umacniające
pozycję rady.

RADY NADZORCZE – NOWE OBOWIĄZKI

Zmiany w zakresie obowiązku sporządzania corocznego sprawozdania rady nadzorczej.

Wprowadzono nową formułę corocznych sprawozdań rad nadzorczych.

Spółka akcyjna

Rada nadzorcza będzie zobowiązana do sporządzania **sprawozdania z działalności rady nadzorczej** w miejsce dotychczasowego sprawozdania z wyników ocen dokumentów finansowych oraz wniosków zarządu co do podziału wyniku finansowego.

Sprawozdanie z działalności rady nadzorczej powinno obejmować:

- wyniki ocen dokumentów finansowych, sprawozdania zarządu oraz wniosków zarządu co do podziału zysku;
- ocenę sytuacji spółki;
- ocenę realizacji przez zarząd obowiązków informacyjnych wobec rady nadzorczej;
- ocenę sposobu sporządzania lub przekazywania radzie nadzorczej przez zarząd informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień żądanych przez radę nadzorczą; oraz
- informację o łącznym wynagrodzeniu z tytułu badań zleconych przez radę nadzorczą.

Sp. z o.o.

Rada nadzorcza będzie zobowiązana do sporządzania:

- **pisemnego sprawozdania z wyników ocen** dokumentów finansowych, sprawozdania zarządu oraz wniosków zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty (tak jak ma to miejsce dotychczas); a także
- **pisemnego sprawozdania z działalności rady nadzorczej** w danym roku obrotowym.

Obowiązek zawiadamiania biegłego o terminie posiedzenia rady nadzorczej.

Jeżeli sprawozdanie finansowe spółki podlega obowiązkowemu audytowi na podstawie przepisów o rachunkowości, **rada nadzorcza zarówno spółki akcyjnej jak i sp. z o.o.** będzie obowiązana zawiadomić biegłego rewidenta, który przeprowadzał badanie sprawozdania finansowego, o terminie posiedzenia, na którym rada ma dokonać oceny sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu oraz wniosków zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty. W trakcie posiedzenia biegły rewident lub inny przedstawiciel firmy audytorskiej ma przedstawić radzie nadzorczej sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego oraz udzielać odpowiedzi na pytania członków rady.

Rada nadzorcza będzie zobowiązana do współpracy z biegłymi.

ZŁAGODZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI ORGANÓW SPÓŁEK

Nowelizacja wprowadza zasadę biznesowej oceny sytuacji (tzw. „*business judgment rule*”) zgodnie z którą nie można postanowić członkowi organu zarządu nieprawidłowego działania, o ile takie działanie zostało podjęte w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny. Zasada ta ma chronić członków organów spółek, w szczególności zarządu, przed nadmierną odpowiedzialnością za podejmowane decyzje biznesowych, nawet jeśli wiąże się z nimi – mniejsze lub większe – ryzyko ekonomiczne. Osiągnięcie zysków, wprowadzanie innowacji lub podejmowanie działalności w nowych obszarach wymaga podejmowania często ryzykownych działań, które ostatecznie mogą wyrządzić spółce szkodę.

Zmiany mają uchronić członków zarządu przed konsekwencjami ryzykownych decyzji.

Nowa regulacja wyłącza odpowiedzialność członków organów za szkodę wyrządzoną spółce wskutek ich decyzji, które po fakcie okazały się błędne i wyrządziły spółce szkodę, o ile członek organu zachował lojalność wobec spółki, a decyzje podejmowane były w granicach uzasadnionego ryzyka biznesowego, w oparciu o adekwatne do okoliczności informacje. Działania członków organu będą zatem oceniane nie przez pryzmat rezultatów ale z perspektywy momentu podejmowania decyzji i towarzyszących temu okoliczności.

O BOWIĄZEK PROTOKOŁOWANIA UCHWAŁ RAD NADZORCZYCH ORAZ ZARZĄDU

Nowelizacja wprowadza kompleksową regulację dotyczącą protokołowania uchwał zarządu oraz rad nadzorczych. Wszystkie uchwały tych organów powinny być protokołowane. **Protokół powinien zawierać co najmniej:**

- porządek obrad;
- imiona i nazwiska członków organu uczestniczących w głosowaniu;
- liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały;
- zdanie odrębne zgłoszone przez członka organu wraz z jego uzasadnieniem.

Zmiany określają minimalną treść protokołów zarządu oraz rad nadzorczych.

Jednocześnie przesądza, że **protokół podpisuje** co najmniej **członek właściwego organu prowadzący posiedzenie** lub **zarządzający głosowanie**.

KONTAKT

djp | DOKTÓR
JERSZYŃSKI
PIETRAS

Adres

ul. Ursynowska 62
02-605 Warszawa

Kontakt

Tel. +48(22)4605590
Faks: +48(22)4605591
kancelaria@djp.pl

Strona internetowa

<http://www.djp.pl>

	<p>Łukasz Doktor <i>Adwokat</i></p> <p>Tel.: +48 22 460 55 93 Fax: +48 22 460 55 91 E-Mail: ldoktor@djp.pl</p>
	<p>Katarzyna Lewińska <i>Adwokat</i></p> <p>Tel.: +48 22 460 57 85 Fax: +48 22 460 55 91 E-Mail: klewinska@djp.pl@djp.pl</p>